
ACTA – RESUM DE LA REUNIÓ DEL GRUP DE TREBALL “SOSTENIBILITAT I TURISME” DEL CONSELL MUNICIPAL TURISME I CIUTAT

Data: Dilluns, 28 de juny de 2021

Hora: 17:00h

Lloc: Virtual a través de plataforma zoom

Assistència

Persones ponents:

- José Melenez, Universitat de Surrey (UK)

Persones assistents:

- Maria Abellanet, persona experta
- Daniel Brasé, PIMEC
- Milagros Casas, Grup municipal BCN pel canvi
- Virginia Couste, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
- Ignaci de Delàs, Turisme de Barcelona
- Francisco Galván, Comissions Obreres (CCOO)
- Josep Mª Gómez, Turisme de Barcelona
- Georgina Lázaro, Grup municipal Junts
- Pili Malagarriga, Segundo mundo
- Pere Mariné, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
- Àlex Montes, Park Güell Ajuntament de Barcelona
- Clara Navarro, Fundació Ship2B
- Aina Pedret, Barcelona Activa - Smart Tourism
- Isabel Rodríguez, Universitat de Surrey (UK)
- Manel Romero, Associació de veïns El Coll (Gràcia)
- Martí Sarrate, Associació Catalana d'Agències de Viatges (ACAVE)
- Xavier Suñol, Direcció Turisme Ajuntament Barcelona
- Anna Torres, persona experta
- Ana Velasco, Gremi d'Hotels de Barcelona (GHB)
- Carla Ventosa, MACBA
- Cristina Vilà, Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB)
- Sílvia Villaró, Direcció Turisme Ajuntament Barcelona

Secretaria tècnica:

- Secretària CTiC, Rosa Bada i Mònica Flores
- Momentum^{co}, Joan Casals

Desenvolupament de la sessió

Benvinguda i context

Rosa Bada dona la benvinguda a les persones assistents i contextualitza la sessió en el marc d'un oferiment de la Universitat de Surrey per participar en el projecte "Co-creació d'innovacions orientades a la sostenibilitat turística". Explica que el projecte encaixa molt bé amb els objectius del Consell i considera que pot ser molt interessant de cara a intentar aterrar els conceptes d'innovació i sostenibilitat, i incorporar-los en el desenvolupament de polítiques turístiques concretes. Comenta que el Consell pot també esdevenir una palanca per tal de sumar al projecte altres actors de la ciutat que no en són membres.

Xavier Suñol agraeix que una de les universitats més prestigioses a nivell de turisme sostenible, s'hagi fixat en la ciutat de Barcelona per desenvolupar l'esmentat projecte.

Presentació "Co-creación de Innovaciones Orientadas a la Sostenibilidad (IOS) Turística en Barcelona" José Melenez

José Melenez explica que el projecte neix de la motivació d'abordar la innovació i la sostenibilitat de forma conjunta. Comparteix l'objectiu genèric del projecte de co-crear innovacions orientades a la sostenibilitat a Barcelona a partir de treballar elements de preocupació social o mediambiental de forma diferent a al que es fa actualment, i detalla quatre objectius específics:

- Identificar què influència la innovació i la sostenibilitat per als actors del turisme a Barcelona.
- Determinar conjuntament els resultats esperats en sostenibilitat turística que puguin ser assolits mitjançant la innovació.
- Recolzar la creació de plataformes de col·laboració entre actors per a desenvolupar IOS a Barcelona.
- Informar polítiques, pràctiques empresarials i la participació de les persones residents per a promoure IOS col·lectives en el futur.

Explica que el projecte hauria de permetre idear prototips de polítiques i activitats d'innovació sostenible sobre la base de la col·laboració, recollir evidències per a impulsar polítiques i pràctiques en el marc de la sostenibilitat i la innovació, i establir un full de ruta per a la presa de decisions inclusives.

Posa èmfasi en la importància d'aquest projecte en el context actual de pandèmia, ja que la recuperació ha de venir enfocada per la innovació i la sostenibilitat, i destaca que el 56% dels fons que rebrà Espanya estan orientats a la sostenibilitat, essent per tant una oportunitat que cal saber aprofitar. Comenta que innovació i sostenibilitat són conceptes altament atractius i ben valorats, i que existeixen molts exemples d'altres països respecte a innovacions socials en turisme com a resposta a la situació de pandèmia. Tanmateix accepta que dur a terme innovació és complex i complicat. Especifica que la innovació requereix que hi hagi comercialització i, per tant, un mercat. Remarca que malgrat la tecnologia ajuda a innovar, no és la innovació en sí mateixa, sinó que la innovació és un procés que requereix temps. Molts cops es coneix el producte final de la innovació, però no sempre el procés que hi ha darrera. Explica dues modalitats d'innovació: la incremental (petits canvis) i la radical (canvis disruptius).

Defineix la innovació orientada a la sostenibilitat (IOS) com "la realització de canvis intencionals en la filosofia i els valors d'una organització, així com en els seus productes, processos o pràctiques, per a crear i assolir valor social i ambiental, així com beneficis econòmics". Explica que passar de la definició teòrica a la pràctica és molt complicat, ja que la innovació sol estar

molt relacionada amb els costos, i la sostenibilitat amb l'impacte, i no sempre hi ha una convergència entre ambdós factors. Posa alguns exemples d'innovació orientades a la sostenibilitat, no necessàriament del sector turístic:

- Innovacions operacionals - enfocades a curt termini i que no resolen grans problemàtiques però sí milloren alguns aspectes: Pizza to the Polls, Vax and snacks, Plastic Whale.
- Organitzacionals – amb enfoc a mig termini: Clean Planet, TUI Group.
- Sistèmiques – a llarg termini i amb la intenció de modificar l'entorn social: One Army, I feel Slovenia.

Destaca la importància de la col·laboració per abordar la IOS, per bé que comparteix algunes problemàtiques habituals, com ara els free-riders, entesos com a persones que no s'impliquen amb la intensitat d'altres, però que acaben participant dels beneficis igual que la resta, disputes pel lideratge de les creacions o l'existència de diferents visions entre els diferents actors. Explica la diversitat de rols que han de coexistir en un equip per tal que la innovació sigui reeixida (aportació d'idees, ajuda en la disseminació o educació de cara a la implantació, entre d'altres) i detalla elements que considera clau per tal que la IOS tingui lloc: direcció conjunta, recursos, espai per la col·laboració, reforç positiu, i responsabilitat i compromís.

Presenta i detalla que les quatre activitats que es contemplen en el marc del projecte:

- Una sessió informativa, que en aquest cas és la pròpia reunió.
- Realització d'entrevistes amb actors relacionats amb el turisme per tal d'abordar els significats d'innovació i sostenibilitat en l'àmbit turístic, reflexionar sobre la seva relació, i identificar i compartir experiències IOS, incentius i barreres, entre d'altres.
- Taller participatiu virtual per dur a terme un mapeig de la innovació sostenible i identificar els resultats esperats (què volem assolir) i els factors importants que cal tenir en compte. Es tracta d'un taller de dues hores de durada i estructurat en grups de 5 persones que interaccionen a través d'una plataforma creada adhoc
- Taller participatiu virtual de disseny de la IOS, celebrat a través de la plataforma MURAL i estructurat en grups de 5 persones

Finalment, explica que està previst dur a terme les entrevistes entre els mesos de juliol i agost i celebrar els tallers cap a finals del mes de setembre.

Torn obert de preguntes

Carla Ventosa dona gràcies per haver estat convidada a participar i explica que des de MACBA estan fent avanços en l'àmbit de certificacions de sostenibilitat. Pregunta fins a quin punt amb això es considera suficient o si des d'un museu es poden dur a terme altres canvis. **José Melenez** respon que les certificacions poden ser elements interessants de cara a sistematitzar la innovació, però poden anar acompanyades d'altres projectes concrets enfocats a temàtiques més específiques. Recorda que el que treballarà dins de projecte IOS serà el que les organitzacions i persones participants vulguin treballar, ja que el valor del projecte és escoltar, treballar conjuntament i buscar solucions a partir d'un esforç col·lectiu.

Rosa Bada explica que la participació tant a les entrevistes com als tallers pot recaure a altres persones de les entitats que no siguin les representants al Consell.

Sense més intervencions es dona per concloua la sessió.